

Hørings svar fra Dansk Skoleidræt om ny skoleaftale

Dansk Skoleidræt takker for muligheden for at indgive høringssvar.

Vi har med interesse fulgt den politiske proces om kvalitetsprogrammet for folkeskolen og ligeledes forholdt os til udkastet for aftaleteksten om den nye folkeskoleaftale. Vi vil i følgende høringssvar give vores kommentarer før udmøntning af dele af aftalen. Vi vil særligt fokusere på bevægelse i skoledagen og idrætsfaget, da det er der, at vi har vores virke.

Dansk Skoleidræts høringssvar orienterer sig således om del 1 af høringsmaterialet:

1. Lovforslag om ændring af lov om folkeskolen, lov om erhvervsuddannelser og forskellige andre love (Folkeskolens kvalitetsprogram m.v.)

Dansk Skoleidræt bemærker i den sammenhæng:

Ny timetalsfordeling

Det fremgår, at timetallet i idrætsfaget skæres fra tre til to ugentlige timer på 7.-9. klassetrin, så det bliver det samme som på skolens øvrige klassetrin. Det ærgrer og bekymrer grundlæggende set Dansk Skoleidræt som idrætsfagets interesseorganisation.

Vi ser idrætsfaget som et fag, der styrker de personlige, sociale og kropslige kompetencer. Gennem en lang årrække har vi sammen med idrætsfagets parter arbejdet hårdt og målrettet for, at idrætsundervisningen i den danske skole både skal være et aktivitetsfag såvel som et dannelses- og læringsfag. Derfor er vi også glade for, at faget i dag har tydelige kompetencemål - ikke bare for elevernes idrætsfag-faglige færdigheder, men også for deres kompetencer i at indgå i fælles læringsprocesser såvel som personlige kompetencer. Dette er færdigheder, der er vigtige i dagens samfund.

Vi frygter, at en reduktion af undervisningstimer vil få konsekvenser for idrætsfagets status og prioritering i skoledagen og at disse dannelsesdimensioner dermed vil gå tabt.

Dette kan desuden få samfundsmæssige konsekvenser for børn og unges sundhed og trivsel, dårligere motorik samt vanskeligheder med at indgå i fællesskaber, fordi idrætsfaget er ekstremt vigtigt for at forebygge disse udfordringer. Sidstnævnte er kun blevet endnu vigtigere, efter at vi kan konstatere, at de børn, der starter i skolen, starter med større motoriske udfordringer end tidligere. Det kan hænge sammen med det stigende skærmforbrug.

Vi er - som vi også vil vende tilbage til - glade for indførelsen af et nyt, idrætspræget valgfag, men vi er virkelig bekymrede for, om det er tilstrækkeligt som erstatning for de færre idrætstimer på 7.-9. klassetrin. Det tror vi ikke, at det kommer til at være. Når der er tale om et valgfag, så får nogle elever - de formentlig aller mest idrætsinteresserede - måske mere bevægelse end

tidligere, mens andre elever ikke vælger valgfaget. Det er et opmærksomhedspunkt, at det på den måde er de elever, som ville have allermost gavn af ekstra idræt, som ikke får det.

Vi håber derfor, at man i det videre arbejde med folkeskolen vil tage denne konsekvens op, og at man får overvejet, hvordan man kan tage flere initiativer, der kan forebygge de samfundsmæssige udfordringer for børn og unge på en måde, som vi ser, at reduktionen af timetallet kan skabe.

Lettelse af prøvetrykket i folkeskolen

Dansk Skoleidræt har konstateret, at prøven i idræt har været med til at højne fagets status og har skabt en klar læringsretning for idrætsfaget de senere år. Populært sagt har det været med til at sikre, at faget ikke bare er et "vikarfag med rundbold", men et fag, som inkluderer alle elever, og hvor det ikke kun er de elever med stærke færdigheder i de idrætsspecifikke discipliner, som kan opleve succes.

Det må ikke gå tabt, når der ikke længere er en afgangsprøve. Selvfølgelig er idræt et praktisk orienteret aktivitetsfag, men det er også et dannelsesfag med tydelige mål inden for de kropslige og sociale dimensioner. Det har både den øgede mængde undervisning på 7.-9. klassetrin samt prøven været med til at sikre. Mange idrætslærere er bekymrede for, at afskaffelsen af afgangsprøven vil true idrætsfagets status og anerkendelse i skolen. Det handler ikke for alt i verden om at beholde en afgangsprøve, det er mere et udtryk for en dyb bekymring for, at idrætsundervisningen risikerer at blive nedprioriteret eller miste sin legitimitet som en værdifuld del af elevernes dannelse og uddannelse.

Dansk Skoleidræt erkender dog også, at prøven i idræt har været for kompleks og teoritung. Afskaffelsen af afgangsprøven kan derfor også åbne døren for nye tilgange til undervisningen og sætte fokus på elevernes individuelle udvikling og trivsel. Men vi må også tage højde for de udfordringer, der følger med. Uden en standardiseret prøve kan bekymringer om evalueringens validitet og objektivitet opstå. De færre timer og afskaffelsen af prøven gør, at Dansk Skoleidræt frygter, at det ender som en svækkelse af idrætsfaget. Vi håber, at man politisk vil gøre noget for at sikre, at idræt fortsat er et fag med høj status både blandt elever, idrætslærere, skoleledere og alle andre aktører i og omkring skolen.

Afskaffelse af centralt krav om motion og bevægelse

Dansk Skoleidræt noterer sig, at der ikke længere skal være et reguleret minutkrav vedrørende gennemsnitligt 45 minutters daglig motion og bevægelse, men at det stadig er aftaleparternes ønske, at bevægelse er en central del af fremtidens skolevirkelighed. Det ærgrer os, da vi har set, at lovkravet har været med til at skabe en forpligtelse ved skolebestyrelser og ledelser for at bringe emnet på dagsordenen og skabe strukturelle understøttende indsatser. Vi anerkender dog, at de 45 minutters bevægelse ikke har virket efter hensigten på alle skoler - men det har det dog mange steder. Over halvdelen af landets skoler har arbejdet målrettet og vurderer, at de

er i mål. Det er flot, da vi fra implementeringsforskningen ved, at en sådan kulturændring tager mellem 10-15 år at implementere. Loven har med andre ord skabt et grundlag for strukturer, kulturer, nye didaktiker og nye indsatser indenfor bevægelse i skolen.

Derfor er det også vigtigt for Dansk Skoleidræt, at regeringen lægger op til nye initiativer, som skal sikre, at bevægelse i skolen fortsat er på både skolernes og den politiske dagsorden. Vi konstaterer i udkastet til lovforslaget, at det i fremtiden skal være en lokal beslutning på den enkelte skole at bestemme, hvordan og i hvilket omfang motion og bevægelse skal indgå i undervisningen. Dansk Skoleidræt bakker op herom, og vi vurderer i den sammenhæng, at bevægelse bl.a. på grund af lovkravet er kommet så meget ind i skolernes bevidsthed, at der er et udgangspunkt at arbejde videre fra. Loven har skabt kimen til en bevægelseskultur, skolerne skal holde fast i.

Derudover er det vigtigt, at der er nationale ambitioner og strukturelle tiltag. Vi ser i den sammenhæng positive elementer:

- Som led i Fagfornyelsen igangsættes et udviklingsprogram, der skal understøtte en fornyelse af folkeskolens fag og undervisning. Forligskredsen er enig om, at bevægelse skal integreres som et særskilt tema i udviklingsprogrammet.
- Skolebestyrelsen kan vælge at fastsætte principper for motion og bevægelse inden for de mål og rammer, der er fastlagt af kommunalbestyrelserne.
- Der skal udarbejdes en strategi for bevægelse i skolen i samarbejde med professionshøjskolerne og andre relevante aktører på området.

Dansk Skoleidræt bifalder alle tre ovenstående elementer, da de er med til at skabe en struktur omkring praksis ude på skolerne.

Dansk Skoleidræt vil som en central aktør på området tillade os til at tilbyde vores viden, erfaringer og praksis på alle tre ovenstående elementer. Vi har en stor og velafprøvet praksis på alle niveauer og understøtter fx med vores "[Aktivitetsdatabase](#)", hvor over 900 øvelser er samlet med læringsaktiviteter til alle skolens fag, arenaer og klassetrin. Ligeledes byder vi gerne ind til strategiarbejdet, som skal sikre understøttelse af bevægelse i undervisning og pauser samt fremme bevægelsesglæde gennem hele elevens skoleforløb. Vi har allerede gennemført adskillige [strategiprocesser](#) i samarbejde med flere kommuner, som netop sigter på lokale strategier for bevægelse. Slutteligt vil vi nævne, at vi sammen med Skole og Forældre allerede har udviklet en værktøjskasse til skolebestyrelsens arbejde omkring idræt og bevægelse. Her kan man bl.a. finde en skabelon til [inspirationsprincip for skolens arbejde med bevægelse](#).

Flere praktiske fag og større valgfrihed i udskoling

Dansk Skoleidræt glæder sig over, at indførelsen af et lokalt valgfag i 7.-9. klasse bl.a. giver skolen mulighed for at tilbyde valgfag, der understøtter motion og bevægelse i udskoling, alt efter hvad der er særlige lokale forudsætninger for. Vi kommer til at byde ind med vores

junioridrætslederuddannelse i den sammenhæng, og vi noterer med tilfredshed, at denne er fremhævet i udkastet til aftaleteksten, som ligger forud for selve lovforslaget. Vi byder os dog også gerne til med andre valgfag, hvor bevægelse er det centrale element. Vi har via vores 15 kredse fordelt på hele landet mulighed for at byde ind med idrætsaktiviteter mm., der kan passes ind i idrætsundervisningen og i valgfagsstrukturen

[Junioridrætslederuddannelsen](#) er et valgfag, vi har oplevet stor tilslutning til de steder, hvor vi har kørt det, og vi har oplevet elever, der har gået til undervisningen med stor entusiasme for at lære noget, de senere kan bruge i deres virke som træner, leder eller instruktør i foreningslivet efter skole. Vi har eksempler på, at halvdelen af eleverne allerede i løbet af den tid, hvor de har valgfaget, får et ansvar som træner, leder eller instruktør i den lokale forening. Det glæder os, og det glæder os derfor også, at der fremadrettet er mulighed for, at faget kan blive tilbudt til flere skoler som konsekvens af lovforslagets større valgfrihed i udskolingen.

Afsluttende bemærkning

Dansk Skoleidræt ser overordnet frem mod at understøtte implementeringen af den nye skoleaftale. Vi glæder os over, at der allerede er lyttet til vores inputs i den forberedende fase, og vi ser frem til fortsat at kunne bidrage i mange sammenhænge med vores store viden og erfaring på området

Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi sammen med de forskellige parter – politikere, skolebestyrelser, skoler, kommuner mm. – vil gøre alt for at få lavet en god skole, og at vi i Dansk Skoleidræt vil arbejde intenst for at fremme alle elevers læring og trivsel gennem idræt og bevægelse i en varieret skoledag.